

การพัฒนาาระบบสารสนเทศทางการบัญชีธุรกิจผลิตและจำหน่ายขนมหวานเมืองเพชร
กรณีศึกษา : บริษัท เพชรบุรี ไทยดีเลิร์ท จำกัด (โรงงานลูกเอนกขนมหวานเมืองเพชร)

The Development of Accounting Information System for a Dessert
Production and Distribution Business in Phetchaburi : Case Study of
Phetchaburi Thai Dessert Company Limited

จันทรา ธนีเพียร*

Chanthra Taneepien*

วัชรีย์ กิ่งทอง**

Watcharee Kingthong**

จริยา รัชตโสทธิ***

Jariya Rattasote***

รับบทความ: 9 มิถุนายน 2568 / แก้ไขบทความ: 20 สิงหาคม 2568 / ตอรับการตีพิมพ์: 11 กันยายน 2568

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการโดยใช้ฝังการไหลของงานเป็นเครื่องมือวิจัย รวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร และพนักงานทุกคนของบริษัท วัตถุประสงค์ของการวิจัยประกอบด้วย 1) เพื่อศึกษาการดำเนินงานของธุรกิจกรณีศึกษา 2) เพื่อพัฒนาาระบบสารสนเทศทางการบัญชีที่เหมาะสมกับธุรกิจกรณีศึกษา และ 3) เพื่อนำระบบสารสนเทศทางการบัญชีไปใช้ในธุรกิจกรณีศึกษา ผลการวิจัยพบว่า 1) บริษัทมีการกำหนด Job Descriptions ที่สอดคล้องกับแผนผังโครงสร้างองค์กร ประกอบด้วยผู้บริหาร ที่ปรึกษา แผนกการทำงาน ประกอบด้วยแผนกการตลาด แบ่งเป็นหน้าที่ฝ่ายการตลาด/อนุมัติการขาย ฝ่ายการขาย ฝ่ายการจัดส่ง/ขนส่ง แผนกผลิตประกอบด้วยฝ่ายจัดซื้อ ฝ่ายการบรรจุสินค้า ฝ่ายคลังสินค้า ฝ่ายการผลิต แผนกการจัดการ ประกอบด้วยฝ่ายการเงิน ฝ่ายการบัญชีการเงินและฝ่ายบุคคล 2) มีการพัฒนาาระบบสารสนเทศทางการบัญชีและนำโปรแกรมบัญชีสำเร็จรูปมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับลักษณะธุรกิจ โดยเป็นระบบการทำงานและการควบคุมการปฏิบัติงาน จัดทำหลักฐานการประกอบการบันทึกบัญชี รายงานที่เกี่ยวข้องถูกต้องครบถ้วน รวมทั้งสิ้น 6 ระบบงาน ประกอบด้วย 1) ระบบขายและลูกค้า 2) ระบบงานซื้อและเจ้าหนี้ 3) ระบบงานรับเงิน 4) ระบบงาน

* คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

* Faculty of Management Science, Phetchaburi Rajabhat University

* Corresponding author E-mail address: Chanthra_ta@yahoo.com

วารสารเทคโนโลยีสารสนเทศและนวัตกรรม ปีที่ 24 ฉบับที่ 1 (มกราคม – มิถุนายน 2568)

จ่ายเงิน 5) ระบบสินค้าคงเหลือ และ 6) ระบบงานสินทรัพย์ถาวร ระบบงานที่ดีจะช่วยให้การทำงานรวดเร็วขึ้น และผู้บริหารสามารถติดตามผลการดำเนินงานของฝ่ายของฝ่ายต่าง ๆ ได้ และ 3) มีการนำระบบที่พัฒนาไปใช้ โดยให้ความรู้เกี่ยวกับระบบงาน มีการฝึกอบรมการใช้งานและวิธีการจัดเตรียมข้อมูลเอกสารให้กับพนักงานที่เกี่ยวข้องจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารและพนักงาน พบว่า ระบบงานทำให้การทำงานที่สะดวกขึ้น จัดเก็บข้อมูล รายงานได้ครบถ้วน และผู้บริหารสามารถนำข้อมูลมาใช้ในการบริหารจัดการ วางแผนกลยุทธ์ทางธุรกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ

คำสำคัญ: ระบบสารสนเทศ การบัญชี ธุรกิจนมหวาน

Abstract

This study is an action research that employs workflow diagrams as a research tool. Data were collected through interviews with executives and all employees of the company. The objectives of the research are: 1) To study the operations of the case study business. 2) To develop an accounting information system that is appropriate for the case study business. 3) To implement the developed accounting information system within the case study business. The findings of the study are as follows: The company has established job descriptions consistent with the organizational structure, comprising executives, advisors, and several departments. The organizational units include Marketing Department, consisting of the Marketing/ Sales Approval Division, the Sales Division, and the Delivery/ Transportation Division. Production Department, consisting of the Purchasing Division, Packaging Division, Warehouse Division, and Manufacturing Division. Management Department, consisting of the Finance Division, Financial Accounting Division, and Human Resources Division. An accounting information system was developed, and an appropriate adaptation of accounting software was applied to suit the nature of the business. This resulted in a structured workflow and operational control system that ensures accurate and complete accounting records and reports. The system consists of six subsystems are 1) Sales and Accounts Receivable System. 2) Purchasing and Accounts Payable System. 3) Cash Receipts System. 4) Cash Disbursements System. 5) Inventory System and 6) Fixed Assets System. A well-structured system enhances the speed of operations and allows executives to monitor the performance of different departments effectively. The developed system was successfully implemented by providing knowledge, training on system usage, and guidance on preparing necessary documents to relevant employees. According to interviews with executives and employees, the system facilitated more convenient operations, improved data storage, ensured complete reporting, and provided executives with reliable information for business management and strategic planning.

Keywords: Information system , Accounting, Dessert business

บทนำ

สภาพการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีที่รวดเร็วและการแข่งขันที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน มีผลทำให้ธุรกิจต้องปรับตัว เพื่อให้มีข้อมูลข่าวสารตลอดจนการประมวลผลที่รวดเร็วทันต่อการใช้งาน เทคโนโลยีสารสนเทศจึงมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในการประกอบกิจการทุกประเภทไม่ว่าจะเป็น ธุรกิจบริการ ธุรกิจพาณิชย์กรรมและธุรกิจอุตสาหกรรม ในอดีตการจัดเก็บ การบันทึก การประมวลผลข้อมูลบัญชีโดยส่วนใหญ่ธุรกิจจะจัดทำด้วยมือ (Manual System) จึงทำให้เกิดความล่าช้าและขาดความถูกต้องแม่นยำของข้อมูล ธุรกิจจึงได้มีการนำระบบสารสนเทศทางการบัญชี (Accounting Information System) ซึ่งเป็นระบบที่ใช้ในการจัดเก็บ บันทึกประมวลผล และนำเสนอข้อมูลทางบัญชีการเงินและบัญชีบริหาร ประกอบด้วยส่วนต่างๆ ที่เกี่ยวข้องข้อมูลนำเข้า การประมวลผล และผลลัพธ์ที่ได้ ซึ่งการทำงานในระบบสารสนเทศทางการบัญชีเกี่ยวข้องกับกระบวนการทำงานของธุรกิจ สามารถแบ่งเป็นวงจรและระบบงานต่างๆ ที่มีความสัมพันธ์กัน ประกอบด้วย วงจรรายได้ วงจรรายจ่าย วงจรการผลิต ระบบสินค้าคงเหลือ ระบบสารสนเทศทางการบัญชีด้านเงินเดือนและค่าจ้าง ระบบสารสนเทศทางการบัญชีด้านสินทรัพย์ถาวร และระบบสารสนเทศทางการบัญชีด้านระบบบัญชีแยกประเภททั่วไป (กัญนิภรณ์ นิธิโรจน์รณัท , 2561) องค์กรหรือหน่วยงานใดมีระบบสารสนเทศที่ดีย่อมส่งผลให้การดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ช่วยให้ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศ ส่งผลต่อรูปแบบการเปลี่ยนแปลงในสังคมดิจิทัล ระบบสารสนเทศจึงเข้ามามีบทบาทเป็นอย่างมาก ดังนั้นทุกคนในองค์กรจึงจำเป็นต้องทำความเข้าใจ สามารถใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อความอยู่รอดขององค์กร (มูจรินทร์ แก้วหม่อง, 2550) ผู้บริหารและผู้บริหารฝ่ายบัญชีของกิจการ จึงมีความต้องการในการพัฒนาระบบสารสนเทศทางการบัญชี เพื่อสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการเป็นเครื่องมือที่สนับสนุนการบริหารจัดการและการตัดสินใจของผู้ประกอบการ SMEs รวมถึงเป็นแนวทางในการพัฒนาระบบสารสนเทศทางการบัญชี และเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานให้อยู่ในระดับที่สูงขึ้น ตลอดจนประสิทธิผลของระบบสารสนเทศทางด้านเอกสารแบบฟอร์มทางการบัญชี ด้านระบบการจัดเก็บรวบรวมข้อมูล (สุนทรียา ไชยปัญญา และเกรียงไกร นามนัย, 2560)

บริษัท เพชรบุรี ไทยดีเสิร์ท จำกัด (โรงงานลูกเอนกชนมหวานเมืองเพชร) ที่ตั้งเลขที่ 9 หมู่ที่ 5 ตำบลสำมะโรง อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี เป็นโรงงานที่เน้นผลิตขนมไทย ขนมหวานพื้นเมืองเพชรบุรีเพื่อการค้าส่งผ่านระบบออนไลน์ โดยจำหน่ายทั้งปลีกและส่ง มีระบบส่งสินค้าโดยรถของโรงงานเอง เป็นโรงงานอาหารที่ได้รับมาตรฐานสากล เช่น GHP/HACCP มาตรฐาน ออย. มาตรฐานอาหารฮาลาล ป้ายของดีจังหวัดเพชรบุรีรับรองโดยหอการค้าจังหวัดเพชรบุรี เป็นต้น อีกทั้งยังเป็นการยกระดับและเพิ่มโอกาสของขนมไทยในการพัฒนาเป็นสินค้าของฝากที่เป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่นของประเทศไทย และสานต่ออาชีพขนมไทยก่อให้เกิดการจ้างงานคนในชุมชนมีการแบ่งกระจายรายได้ให้กับชุมชนด้วยการดึงชาวบ้านมามีส่วนร่วมในธุรกิจและสร้างรายได้มากกว่า 8 ล้านบาทต่อปี ปัจจุบันยอดขายเติบโตขึ้นปีละ 20% จนล่าสุดมีตัวแทนจำหน่ายถึง 3,000 รายทั่วประเทศ ทำให้มียอดขายถึง 120 ล้านบาท และมีวิสัยทัศน์คือ ยกกระดับขนมเมืองเพชร เพิ่มคุณค่า สร้างเศรษฐกิจให้ชุมชน พร้อมส่งต่อกระจายรายได้ในรูปแบบค้าส่ง ส่งได้ทั่วประเทศได้เพียงชั่วเวลาข้ามคืน

บริษัท เพชรบุรี ไทยดีเสิร์ท จำกัด เดิมการจัดโครงสร้างองค์กรยังมีการแบ่งสายงานที่ไม่มีความชัดเจน ซึ่งกรรมการผู้จัดการเป็นผู้บริหารและต้องควบคุมการทำงานในทุกส่วนงาน การรวบรวมข้อมูล เอกสารต่าง ๆ ที่ยังไม่

เป็นระบบ ขาดการบริหารจัดการระบบบัญชี โดยในการปฏิบัติงานด้านบัญชี พนักงานบัญชีจะบันทึกรายการซื้อและรายการขายที่เกิดขึ้นในแต่ละวัน จัดทำรายงานภาษีซื้อ รายงานภาษีขายและเตรียมเอกสารนำส่งให้สำนักงานบัญชี ส่วนรายงานสินค้าและวัตถุดิบและการปิดงบการเงินกิจการได้ว่าจ้างสำนักงานบัญชีเป็นผู้จัดทำแทน เพื่อให้การจัดทำบัญชีสะท้อนข้อมูลที่ถูกต้องส่งผลต่อความน่าเชื่อถือของรายงานทางการเงินดังนั้นกิจการจึง “มีการพัฒนาระบบสารสนเทศทางการบัญชี” ระบบสารสนเทศทางการบัญชีที่ดีจะช่วยในการจัดเตรียมสารสนเทศที่ถูกต้องภายในเวลาที่ต้องการ จากสภาพปัญหาดังกล่าวทำให้ทีมวิจัยมองเห็นความสำคัญของการพัฒนาระบบสารสนเทศทางการบัญชี สำหรับธุรกิจผลิตและจำหน่ายขนมหวานเมืองเพชร กรณีศึกษา บริษัท เพชรบุรี ไทยดีเลิฟท์ จำกัด (โรงงานลุงเอนกขนมหวานเมืองเพชร)

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาขั้นตอนการดำเนินงานและโครงสร้างองค์กรธุรกิจผลิตและจำหน่ายขนมหวานเมืองเพชร กรณีศึกษา: บริษัท เพชรบุรี ไทยดีเลิฟท์ จำกัด (โรงงานลุงเอนกขนมหวานเมืองเพชร)
2. เพื่อพัฒนาระบบสารสนเทศทางการบัญชีที่เหมาะสมกับการทำงานของธุรกิจผลิตและจำหน่ายขนมหวานเมืองเพชร กรณีศึกษา: บริษัท เพชรบุรี ไทยดีเลิฟท์ จำกัด (โรงงานลุงเอนกขนมหวานเมืองเพชร)
3. เพื่อนำระบบสารสนเทศทางการบัญชีไปใช้การดำเนินงานของธุรกิจผลิตและจำหน่ายขนมหวานเมืองเพชร กรณีศึกษา: บริษัท เพชรบุรี ไทยดีเลิฟท์ จำกัด (โรงงานลุงเอนกขนมหวานเมืองเพชร)

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ผู้ให้ข้อมูลหลัก

ผู้ให้ข้อมูลหลักในการวิจัยนี้ ประกอบด้วย ผู้บริหาร ผู้ปฏิบัติงาน ผู้ใช้ระบบของบริษัท เพชรบุรี ไทยดีเลิฟท์ จำกัด (โรงงานลุงเอนกขนมหวานเมืองเพชร) ทั้งนี้ ผู้ให้ข้อมูลหลักเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน จึงมีความเหมาะสมในการให้ข้อมูลเพื่อการวิจัย

2. เครื่องมือ

ผู้วิจัยใช้ผังการไหลของงานเป็นเครื่องมือวิจัยร่วมกับการวิเคราะห์ร่วมกับผังงานระบบ (System Flowchart) เพื่อแสดงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่าง ๆ ในระบบ ได้แก่ ข้อมูลเข้า การประมวลผลข้อมูลและข้อมูลออกหรือผลลัพธ์ โปรแกรมสำเร็จรูป Express ในการนำไปประยุกต์ใช้งาน

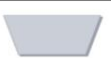
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

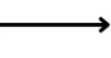
ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการเก็บข้อมูลโดยการตรวจสอบข้อมูลภาคสนามเพื่อให้ผลการวิจัยนั้นมีความถูกต้อง และนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาเปรียบเทียบกันว่าเหมือนกันหรือต่างกันในการสัมภาษณ์หัวข้อเดียวกัน ส่วนในประเด็นที่ยังไม่สมบูรณ์ ผู้วิจัยเก็บข้อมูลเพิ่มเติมทำงานกว่าได้ข้อมูลครบตามประเด็นที่ตั้งไว้ แล้วนำมาตรวจสอบความถูกต้องจึงทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามประเด็นที่ตั้งไว้

วารสารเทคโนโลยีสารสนเทศและนวัตกรรม ปีที่ 24 ฉบับที่ 1 (มกราคม – มิถุนายน 2568)

4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลสัมภาษณ์ ผู้วิจัยวิเคราะห์โดยใช้การตีความจากเนื้อหาและสรุปเป็นประเด็น พร้อมทั้งวิเคราะห์ร่วมกับผังการไหลของข้อมูลจากการศึกษา

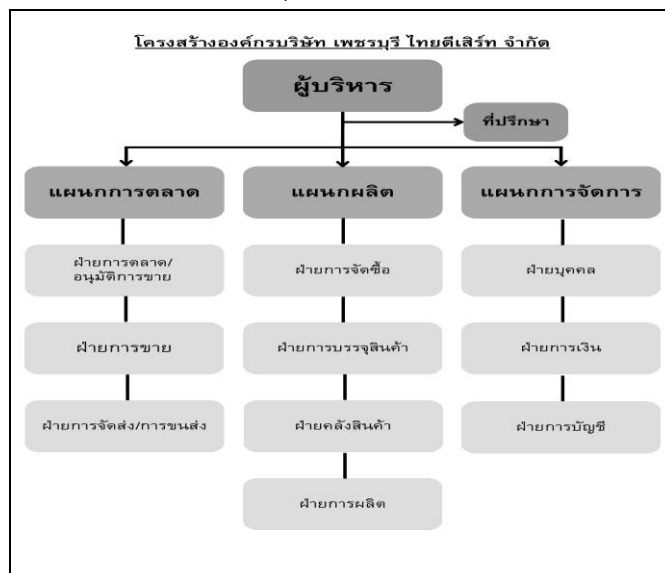
สัญลักษณ์(symbol)	ชื่อสัญลักษณ์	คำอธิบาย
สัญลักษณ์ข้อมูลนำเข้า/ข้อมูลนำออก(input/output symbols)		
	เอกสาร(document)	เอกสารหรือรายงาน เอกสารอาจถูกจัดทำโดยมือคนหรือคอมพิวเตอร์
	เอกสารหลายชุด	แสดงให้เห็นเอกสารหลายฉบับซ้อนทับกันอยู่ ใช้ตัวเลขเขียนที่มุมขวาบนเพื่อแสดงว่าเอกสารเป็นฉบับที่เท่าไร
	แสดงผลผ่านทางหน้าจอคอมพิวเตอร์ (display)	สารสนเทศถูกแสดงผลผ่านทางหน้าจอผ่านทางอุปกรณ์ เช่น terminal ตัวจอภาพ (monitor) หรือจอภาพ (screen)
	การคีย์ข้อมูลเข้าที่ (online keying)	การคีย์ข้อมูลเข้าสู่ระบบทันที โดยใช้อุปกรณ์แบบออนไลน์ เช่น terminal หรือเครื่องคอมพิวเตอร์ขนาดเล็ก
สัญลักษณ์การประมวลผล (process symbols)		
	การประมวลผลโดยคอมพิวเตอร์	เครื่องคอมพิวเตอร์ทำการประมวลผลโดยชุดคำสั่งหรือโปรแกรม ผลลัพธ์คือค่าที่เปลี่ยนแปลงไปของข้อมูลหรือสารสนเทศ
	การประมวลผลด้วยมือ	การประมวลผลโดยใช้มือคน

สัญลักษณ์(symbol)	ชื่อสัญลักษณ์	คำอธิบาย
สัญลักษณ์หน่วยเก็บข้อมูล (storage symbols)		
	ดิสแม็กเก็ต (magnetic disk)	ข้อมูลถูกเก็บอยู่ในสื่อดิสแม็กเก็ต
	แฟ้มข้อมูล (file)	แฟ้มข้อมูลที่ถูกจัดเก็บด้วยมือ จัดเรียงตามลำดับ N = numerically (เลขที่) A = alphabetically (ตัวอักษร) D = Date (วันที่)
สัญลักษณ์ข้อมูลนำเข้า/ข้อมูลนำออก(input/output symbols)		
	แนวทางเดินเอกสารและกระบวนการ	แสดงแนวทางเดินของเอกสารหรือกระบวนการทางธุรกิจตามปกติจะเป็นแนวลงและไปทางขวา
	แนวทางเดินเอกสารและสารสนเทศ	แสดงแนวทางเดินของข้อมูลและสารสนเทศส่วนใหญ่จะใช้แสดงข้อมูลที่ถ่ายสำเนาจากเอกสารฉบับหนึ่ง

ภาพที่ 1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเขียนผังระบบงาน (System Flowchart)

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 การศึกษาขั้นตอนการดำเนินงานของธุรกิจเพื่อกำหนดโครงสร้างองค์กร

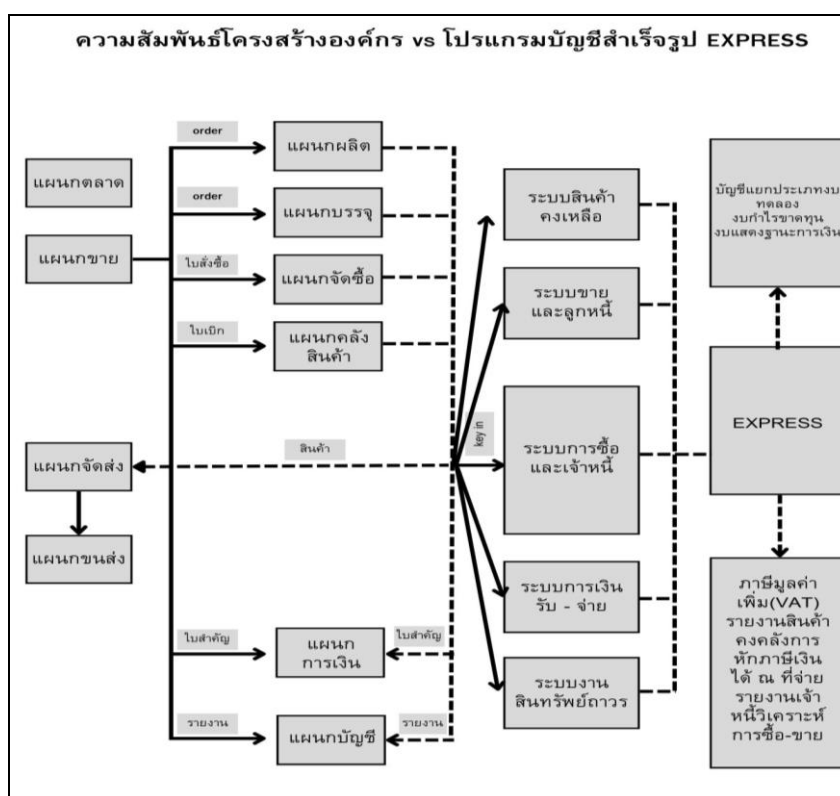

ภาพที่ 2 โครงสร้างองค์กร (Organization Chart)

โครงสร้างองค์กรประกอบด้วยผู้บริหาร ที่ปรึกษาและแผนกการทำงาน ประกอบด้วย แผนกการตลาดแบ่งเป็นฝ่ายการตลาด/อนุมัติการขาย ฝ่ายการขาย ฝ่ายการจัดส่ง/ขนส่ง แผนกผลิตสินค้า ประกอบด้วยฝ่ายจัดซื้อฝ่ายการบรรจุสินค้า ฝ่ายคลังสินค้าและฝ่ายการผลิต แผนกการจัดการ ประกอบด้วยฝ่ายบุคคล ฝ่ายการเงินและฝ่ายการบัญชี

ตอนที่ 2 การพัฒนาระบบสารสนเทศทางการบัญชีที่เหมาะสมกับการทำงานของธุรกิจกรณีศึกษา

ผู้วิจัยทำการพัฒนาระบบสารสนเทศทางการบัญชีเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้บริหาร โดยการออกแบบระบบที่มีฐานข้อมูลที่สามารถใช้ร่วมกันจากโครงสร้างองค์กร สำหรับกระบวนการการทำงานในแต่ละขั้นตอน ช่วยให้พนักงานทุกคนเข้าใจระบบการทำงาน ทำให้การทำงานรวดเร็วขึ้น ผู้บริหารมีข้อมูลที่สามารถติดตามผลการดำเนินงานของฝ่ายต่าง ๆ ได้ รวมทั้งมีรายงานทางการเงินที่ถูกต้อง

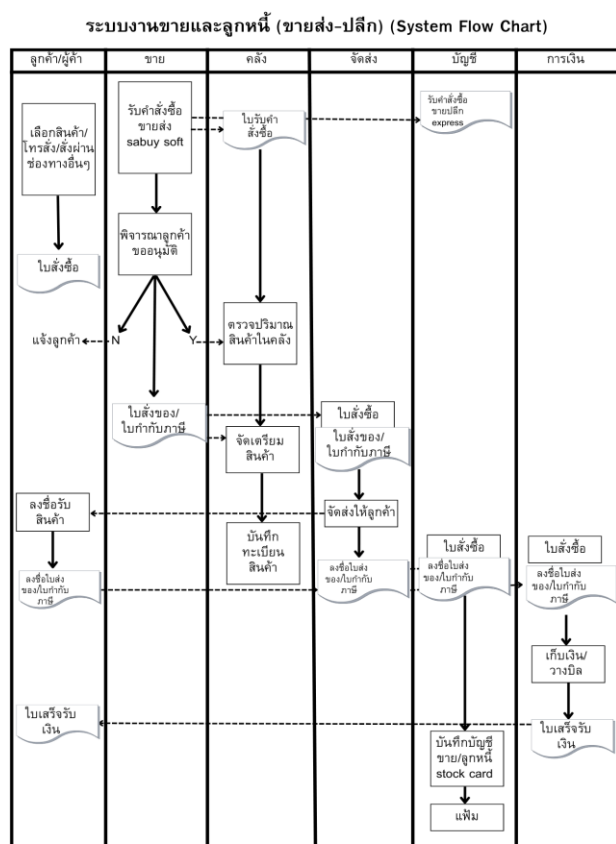

ภาพที่ 3 ความสัมพันธ์ของโครงสร้างองค์กรกับการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่องานด้านบัญชี

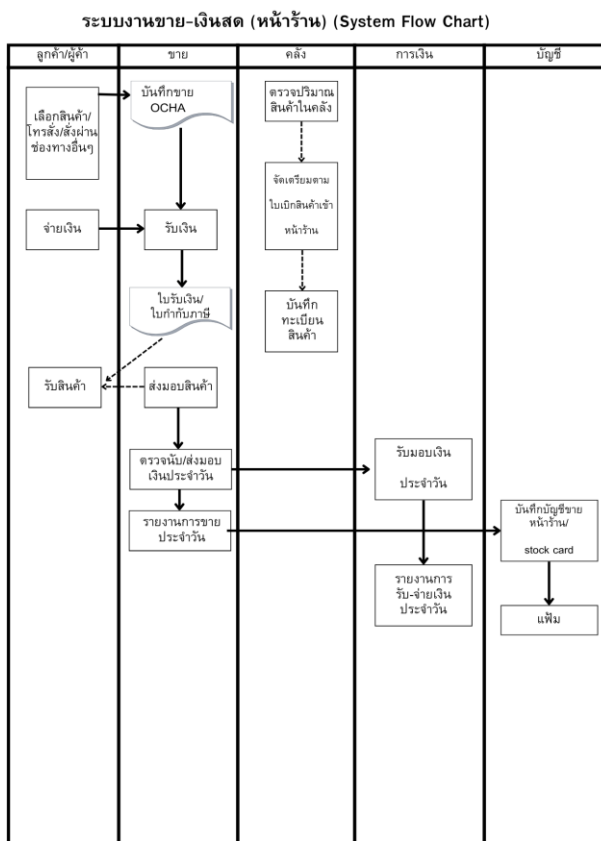
จากภาพที่ 3 ทีมผู้วิจัยได้พัฒนาระบบสารสนเทศทางการบัญชีให้เหมาะสมกับลักษณะธุรกิจที่เป็นธุรกิจขายส่ง-ขายปลีกและส่วนใหญ่มีการรับชำระเงินโดยรับโอนเงินผ่านบัญชีธนาคาร โดยใช้เทคนิคและเอกสารที่ใช้ในการพัฒนาระบบ โดยออกแบบผังระบบงาน (System Flowchart) เพื่อแสดงแนวทางเดินของเอกสารเริ่มตั้งแต่จุดกำเนิดจนถูกส่งไปตามหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกองค์กร รวมทั้งสิ้น 6 ระบบงาน ประกอบด้วย 1) ระบบขายและลูกหนี้ เพื่อให้มีการปฏิบัติเกี่ยวกับการขายสินค้ารถกุม ส่งมอบสินค้าครบถ้วน ป้องกันและรักษาสินค้าของบริษัท 2) ระบบงานซื้อและเจ้าหนี้ เพื่อตรวจสอบและควบคุมการจัดซื้อที่ได้รับสินค้าที่ถูกต้อง ควบคุมการจัดเก็บสินค้าอย่างรัดกุม ปลอดภัย ไม่สูญหาย 3) ระบบงานรับเงิน เพื่อให้การจัดเก็บเงินจาก

การขายสินค้าหน้าร้านและขายโดยการโอนเงินได้อย่างครบถ้วน และควบคุมสินค้าอย่างปลอดภัยไม่ให้สูญหาย 4) ระบบงานจ่ายเงิน เพื่อควบคุมการจ่ายเงินสต็อก และการจ่ายเงินสดในการซื้อสินค้าและจ่ายชำระหนี้ให้ถูกต้อง ครบถ้วน ป้องกันการทุจริต และเก็บรักษาเงินสดได้อย่างปลอดภัย 5) ระบบสินค้าคงเหลือ เพื่อให้สินค้าได้รับการดูแลอย่างเหมาะสมปลอดภัย ไม่สูญเสีย สูญหาย มีสินค้าคงคลังที่มีปริมาณเพียงพอต่อความต้องการของลูกค้า มีระบบการบันทึก การรับ-จ่ายสินค้า ที่ถูกต้องตรวจสอบได้ และเพื่อควบคุมต้นทุนสินค้าที่ขายอย่างมีประสิทธิภาพ และ 6) ระบบงานสินทรัพย์ถาวร เพื่อตรวจสอบ ควบคุมการจัดซื้อสินทรัพย์ถาวร การจัดเก็บ การคำนวณค่าเสื่อมราคา การจัดจำหน่ายสินทรัพย์แบ่งเป็น 10 ระบบงานย่อย ดังนี้

1. ระบบงานขายและลูกหนี้ (System Flow Chart) 2. ระบบงานขาย-เงินสด : หน้าร้าน (System Flow Chart)

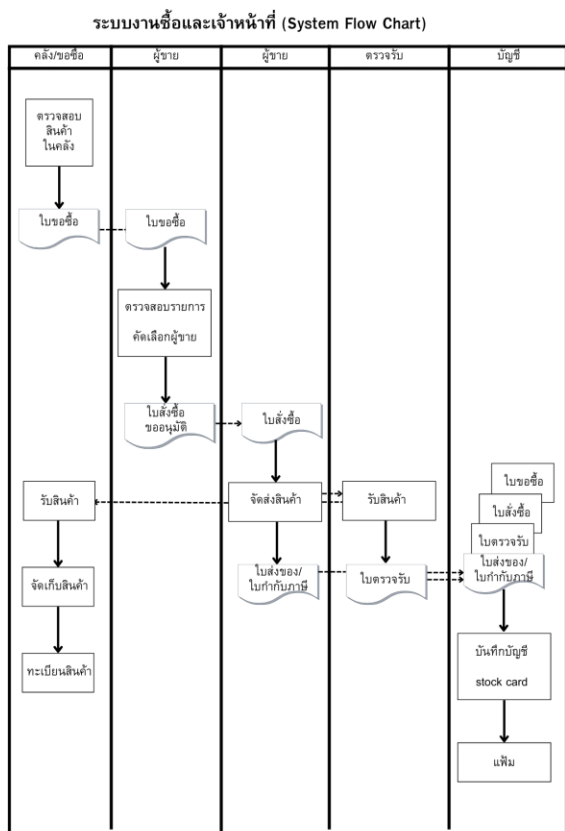

ภาพที่ 4 ระบบงานขายและลูกหนี้

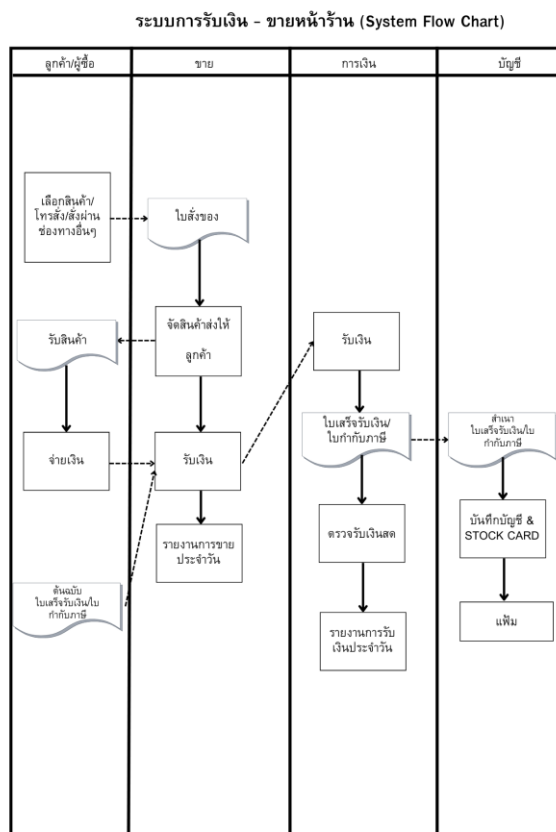
ภาพที่ 5 ระบบงานขาย-เงินสด : หน้าร้าน

3. ระบบงานซื้อและจำหน่าย (System Flow Chart)

ภาพที่ 6 ระบบงานซื้อและจำหน่าย

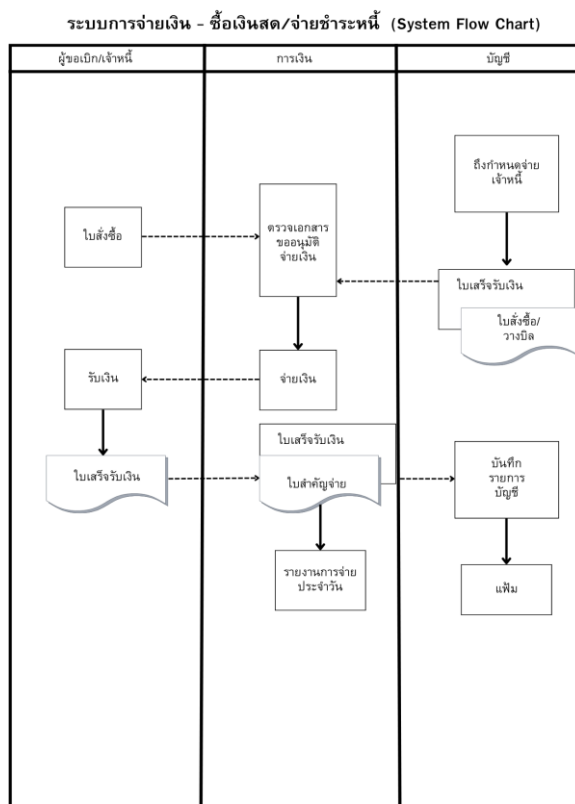
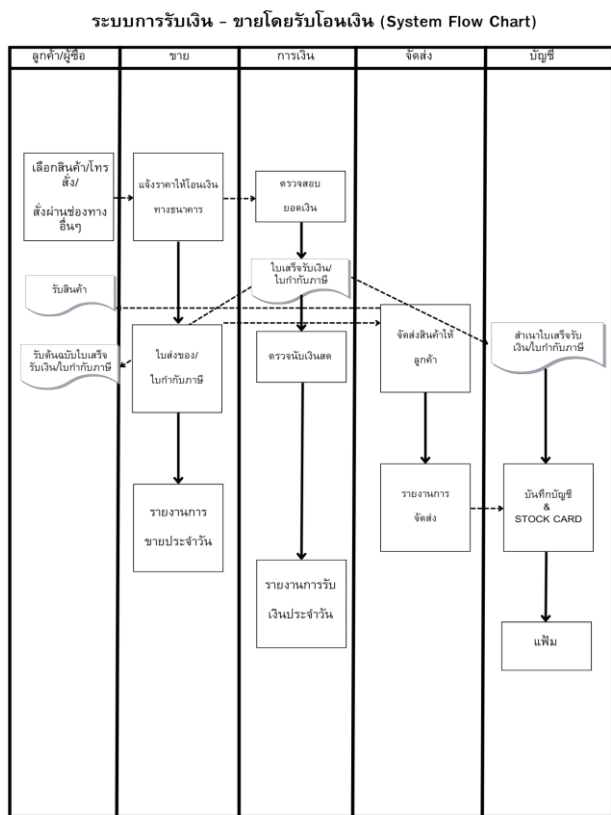
4. ระบบการรับเงิน-ขายหน้าร้าน (System Flow Chart)

ภาพที่ 7 ระบบการรับเงิน-ขายหน้าร้าน

5. ระบบการรับเงิน-ขายโดยรับโอนเงิน (System

6.ระบบการจ่ายเงิน – เงินสดย่อย (System

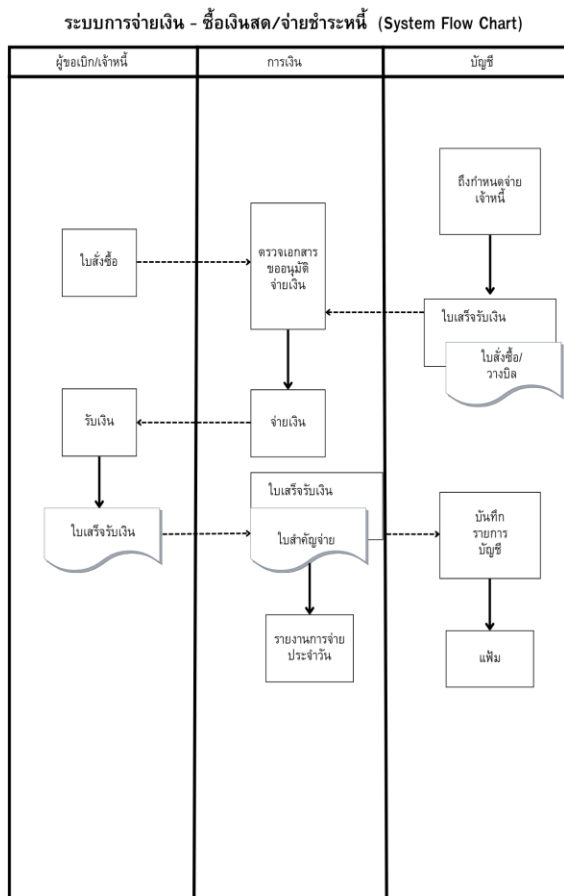
Flow Chart)

Flow Chart)

ภาพที่ 8 ระบบการรับเงิน-ขายโดยรับโอนเงิน

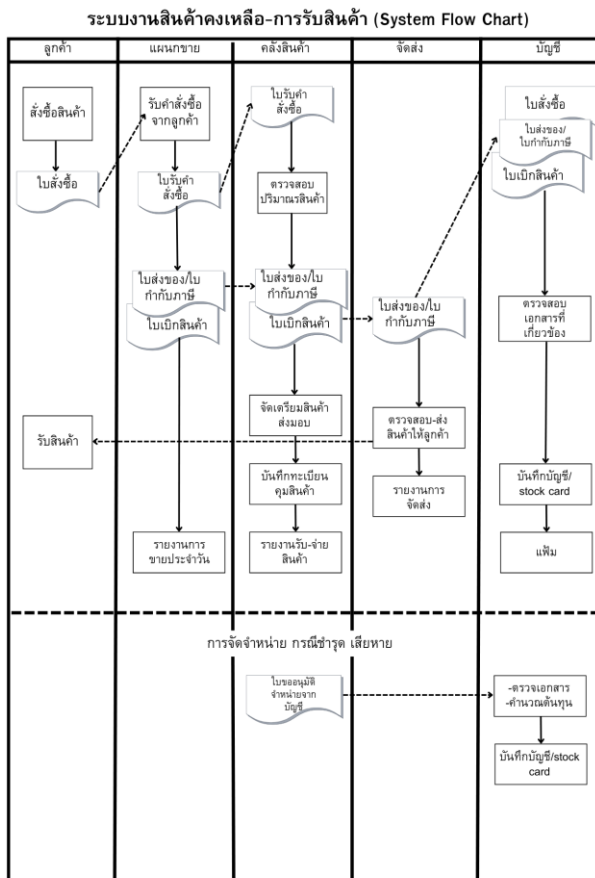
ภาพที่ 9 ระบบการจ่ายเงิน - เงินสดย่อย

7. ระบบการจ่ายเงิน - ซื้อเงินสด/จ่ายชำระหนี้
(System Flow Chart)

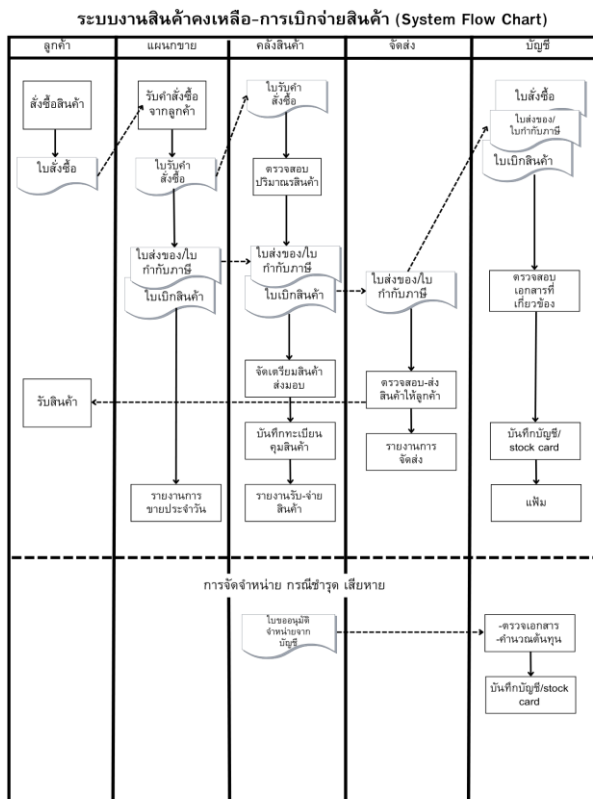
ภาพที่ 10 ระบบการจ่ายเงิน - ซื้อเงินสด/จ่ายชำระหนี้

8. ระบบงานสินค้าคงเหลือ - การรับสินค้า
(System Flow Chart)

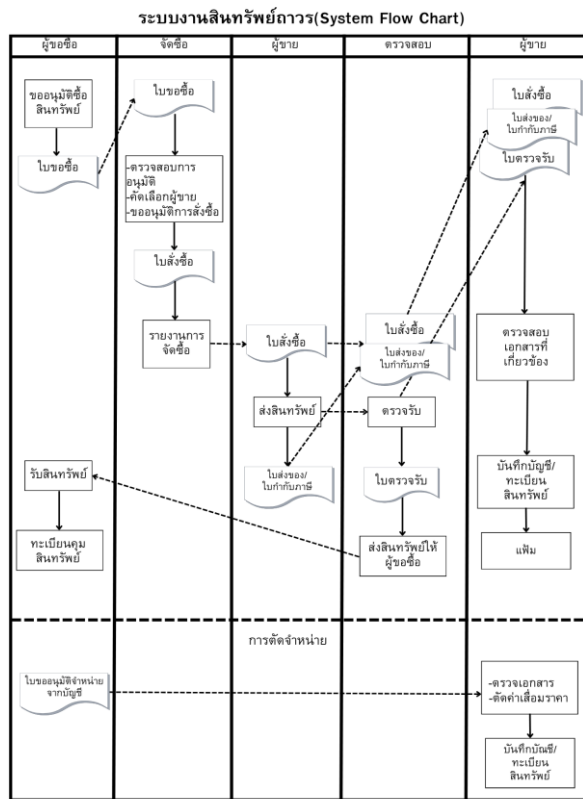
ภาพที่ 11 ระบบงานสินค้าคงเหลือ - การรับสินค้า

9. ระบบงานสินค้าคงเหลือ การเบิกจ่ายสินค้า (System Flow Chart)

ภาพที่ 12 ระบบงานสินค้าคงเหลือ – การเบิกจ่ายสินค้า

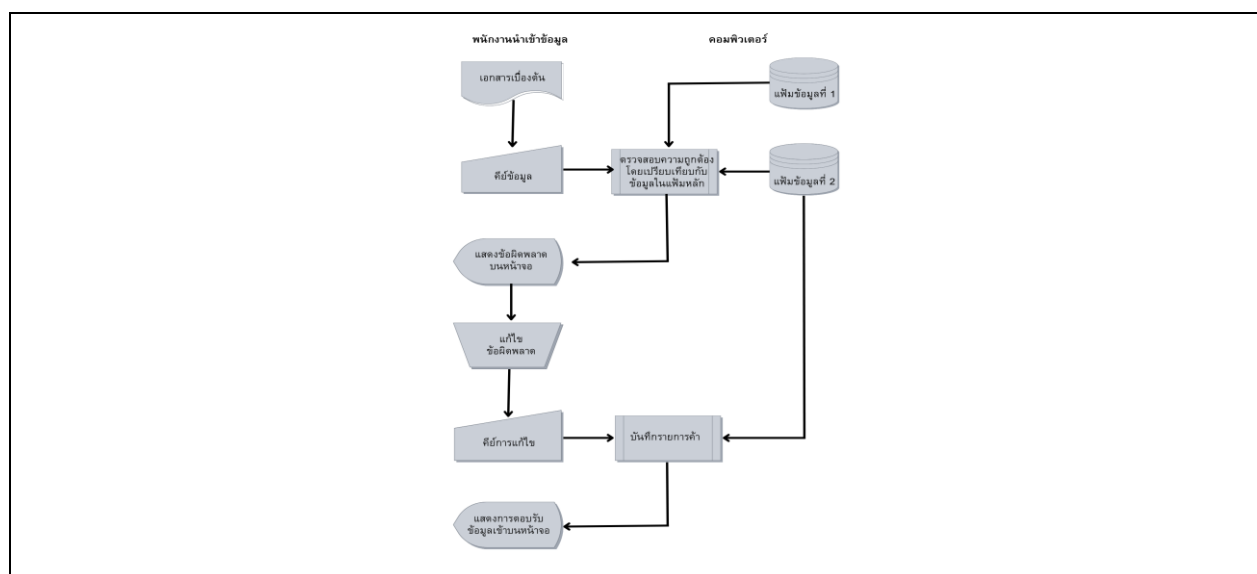
10. ระบบงานสินทรัพย์ถาวร (System Flow Chart)

ภาพที่ 13 ระบบงานสินทรัพย์ถาวร

วารสารเทคโนโลยีสารสนเทศและนวัตกรรม ปีที่ 24 ฉบับที่ 1 (มกราคม – มิถุนายน 2568)

ตอนที่ 3 การนำระบบสารสนเทศทางการบัญชีมาใช้ในการดำเนินงานของธุรกิจ

ภาพที่ 14 แผนภูมิสายงานการนำข้อมูลเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์

จากภาพที่ 14 มีการป้อนข้อมูลเข้า ณ จุดกำเนิดข้อมูลผ่านคอมพิวเตอร์และโปรแกรมสำเร็จรูปเพื่องานด้านบัญชีระบบทำการประมวลผลและแสดงข้อมูลที่ได้อาจมาจากข้อมูลในแฟ้มหลักแต่ละระบบจะได้สารสนเทศทางการบัญชีที่ถูกต้อง เป็นประโยชน์ทันต่อเวลาและเป็นประโยชน์ในการตัดสินใจ

ภาพที่ 15 ระบบสารสนเทศทางการบัญชีที่ช่วยในการจัดเตรียมสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ในการทำงานของธุรกิจ

จากภาพ 15 หลังจากมีการพัฒนาระบบสารสนเทศทางการบัญชี ให้เหมาะสมกับลักษณะธุรกิจที่เป็นธุรกิจขายส่ง - ขายปลีกและส่วนใหญ่ จะรับชำระเงินโดยรับโอนเงินผ่านบัญชีธนาคาร รวมทั้งสิ้น 6 ระบบงาน

วารสารเทคโนโลยีสารสนเทศและนวัตกรรม ปีที่ 24 ฉบับที่ 1 (มกราคม – มิถุนายน 2568)

ประกอบด้วย 1) ระบบงานขายและลูกหนี้ 2) ระบบงานซื้อและเจ้าหนี้ 3) ระบบงานรับเงิน 4) ระบบงานจ่ายเงิน 5) ระบบงานสินค้าคงเหลือ และ 6) ระบบงานสินทรัพย์ถาวร ช่วยให้การทำงานของผู้ที่เกี่ยวข้องกับระบบงานทำงานสะดวกขึ้น จัดเก็บข้อมูลได้ครบถ้วน ระบบสารสนเทศทางการบัญชีที่ช่วยในการจัดเตรียมสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ในการทำงานของธุรกิจ ผู้บริหารสามารถนำรายงานต่าง ๆ จากระบบงานมาบริหารจัดการ วางแผนกลยุทธ์ทางธุรกิจให้เกิดประโยชน์และประสิทธิภาพสูงสุด ได้แก่ บัญชีแยกประเภท งบทดลอง งบกำไรขาดทุน งบแสดงฐานะทางการเงิน และ รายงานต่าง ๆ รายงานภาษีมูลค่าเพิ่ม (VAT) รายงานสินค้าคงเหลือ รายงานการหักภาษี ณ ที่จ่าย รายงานลูกหนี้ รายงานเจ้าหนี้ วิเคราะห์การซื้อ - การขาย

ระบบสารสนเทศทางการบัญชีที่ถูกออกแบบมาอย่างดีนั้น จะช่วยเพิ่มคุณค่าให้กับองค์กร ในด้านการเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดเตรียมสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ทันต่อเวลาจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพของการใช้สินทรัพย์ต่าง ๆ และการเพิ่มคุณภาพในการตัดสินใจ ระบบสารสนเทศทางการบัญชีช่วยในการจัดเตรียมสารสนเทศที่ถูกต้องภายในเวลาที่ต้องการ

อภิปรายผล

1. การศึกษาขั้นตอนการดำเนินงานและโครงสร้างองค์กรธุรกิจผลิตและจำหน่ายขนมหวานเมืองเพชร กรณีศึกษา: บริษัท เพชรบุรี ไทยดีเสิร์ท จำกัด (โรงงานลูกเอนกขนมหวานเมืองเพชร) พบว่า 1) โครงสร้างองค์กรประกอบด้วยผู้บริหาร ที่ปรึกษา และแผนกการทำงาน ประกอบด้วยแผนกการตลาดแบ่งเป็นหน้าที่ฝ่ายการตลาด/อนุมัติการขาย ฝ่ายการขาย ฝ่ายการจัดส่ง/ขนส่ง แผนกผลิต ประกอบด้วยฝ่ายจัดซื้อ ฝ่ายการบรรจุสินค้า ฝ่ายคลังสินค้า ฝ่ายการผลิต และแผนกการจัดการ ประกอบด้วยฝ่ายการเงิน ฝ่ายการบัญชีการเงินและฝ่ายบุคคล การสร้างระบบสารสนเทศที่มีการเชื่อมโยงกันระหว่างองค์กรนั้นจำเป็นต้องมีมาตรการในการควบคุมมากขึ้นกว่าระบบที่ใช้ภายในองค์กรหนึ่งๆ เพื่อสร้างความมั่นใจและความถูกต้องแก่ข้อมูลในระบบสารสนเทศทางการบัญชี (กัญญิกัทธิ นิธิโรจน์รัตน์, 2561) และพบว่าการจัดโครงสร้างองค์กร (Organization Chart) ที่เหมาะสมกับขนาดและการดำเนินงานขององค์กร เป็นพื้นฐานสำคัญที่เอื้ออำนวยให้ผู้บริหารสามารถวางแผนสั่งการ และควบคุมการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล สอดคล้องกับทฤษฎีการควบคุมภายในด้านสภาพแวดล้อมของการควบคุม (Control environment) (เบญญาภา วงศ์ทองแก้ว, 2565) และการควบคุมภายในที่ได้รับการออกแบบไว้ดีจะช่วยกำกับให้การปฏิบัติงานด้านต่างๆ สอดคล้องกับกฎหมาย และระเบียบที่ใช้บังคับกับองค์กร (ณัฐพร พันธุ์อุดม และคณะ, 2549)

2. การพัฒนาระบบสารสนเทศทางการบัญชีที่เหมาะสมกับการทำงานของธุรกิจผลิตและจำหน่ายขนมหวานเมืองเพชร กรณีศึกษา: บริษัท เพชรบุรี ไทยดีเสิร์ท จำกัด (โรงงานลูกเอนกขนมหวานเมืองเพชร) มีการพัฒนาระบบสารสนเทศทางการบัญชีโดยใช้เทคนิคและเอกสารที่ใช้ในการพัฒนาระบบโดยออกแบบโดยออกแบบผังระบบงาน (System Flowchart) ให้เหมาะสมกับลักษณะธุรกิจ นำมาบันทึกในโปรแกรมบัญชีสำเร็จรูป รวมทั้งสิ้น 6 ระบบงาน ประกอบด้วยระบบขายและลูกหนี้ ระบบงานซื้อและเจ้าหนี้ ระบบงานรับเงิน ระบบงานจ่ายเงิน ระบบสินค้าคงเหลือ และระบบงานสินทรัพย์ถาวร เพื่อให้การทำงานถูกต้อง รวดเร็วขึ้นและผู้บริหารสามารถติดตามผลการดำเนินงานของฝ่ายต่างๆ ได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของศุภพิชญาณ์ บุญเกื้อ, กรรณิกา บัวทองเรือง และนุชนาถ ทับครุฑ (2559) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาระบบสารสนเทศทางการบัญชีอย่างง่าย กรณีศึกษาบ่อหิน ฟาร์มสเตย์ อำเภอสิเกา จังหวัดตรัง พบว่าการพัฒนาระบบสารสนเทศทางการบัญชี

ด้วยการออกแบบเอกสาร สมุดบัญชี ขั้นตอนการปฏิบัติงาน ซึ่งถือเป็นการควบคุมภายใน ทำให้ได้ระบบสารสนเทศทางการบัญชี มีการบันทึกข้อมูลต่างๆ ของระบบมีการใช้งานได้ง่าย เนื่องจากมีการแสดงรายการทั้งหมดของระบบไว้ในหน้าแรกจึงสะดวกในการดำเนินงาน ทำให้ธุรกิจได้รับรายงานทางการเงินที่ถูกต้อง การนำระบบบัญชีมาปรับใช้ในบริษัทให้ประสบความสำเร็จ ในเรื่องของการทำงาน การประหยัดเวลา การปิดงบการเงิน และผู้บริหารสามารถนำข้อมูลที่ได้จากระบบสารสนเทศทางการบัญชีไปใช้ในการพัฒนาระบบสารสนเทศทางการบัญชีต่อไป (ไกรพิชญ์ ศิริพลธำรงฤทธิ์, 2565)

3. การนำระบบสารสนเทศทางการบัญชีมาใช้ จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารและพนักงานพบว่าการพัฒนา ระบบสารสนเทศทางการบัญชีช่วยให้ธุรกิจมีระบบการทำงานที่สะดวกขึ้น จัดเก็บข้อมูลได้ครบถ้วน และผู้บริหารสามารถนำรายงานต่าง ๆ มาบริหารจัดการ วางแผนกลยุทธ์ทางธุรกิจให้เกิดประโยชน์และประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุนทรียา ไชยปัญหาและเกรียงไกร นามนัย (2560) พบว่าผู้บริหารมีความคิดเห็น เกี่ยวกับการพัฒนาระบบสารสนเทศทางการบัญชีโดยรวมอยู่ระดับมาก ได้แก่ ด้านเอกสารแบบฟอร์มทางการบัญชี ด้านระบบการจัดการเก็บรวบรวมข้อมูล ด้านการควบคุมภายในที่ดี ด้านการรายงานทางการเงินที่เป็นหลักฐานทางบัญชี และด้านวิธปฏิบัติงานและความสามารถของผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชีผู้บริหารฝ่ายบัญชีมีความคิดเห็น เกี่ยวกับประสิทธิภาพระบบสารสนเทศทางการบัญชี ได้แก่ ด้านความถูกต้อง เช่น มีการนำข้อมูลทางการบัญชีที่ปราศจากความลำเอียงมาใช้ในการตัดสินใจได้อย่างถูกต้อง ด้านความสมบูรณ์ครบถ้วน มีการนำรายงานทางการเงินไปใช้ในการช่วยเพิ่มขีดความสามารถกับคู่แข่งขั้นทางการค้าได้เป็นอย่างดี สามารถนำข้อมูลทางการบัญชีไปช่วยเป็นแนวทางในการปรับเปลี่ยนรูปแบบวิธีการทำงานแบบใหม่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับงานวิจัย พลพฐ ปิยวรรณและคณะ(2565) การพัฒนาระบบสารสนเทศทางการบัญชี สามารถช่วยให้ฝ่ายบริหารของธุรกิจติดตามผลการทำงาน และวางแผนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตามงานวิจัยของภริตา ชุ่นเซง และเดชา โลงจนสิริศิลป์, 2566) พบว่าการพัฒนาระบบสารสนเทศทางการบัญชี ทำให้การทำงานรวดเร็วขึ้นและผู้บริหารสามารถติดตามผลการทำงานของได้ Alharasis (2024) พบว่าการพัฒนาระบบสารสนเทศทางการบัญชี เป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยให้องค์กรดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เสริมสร้างทิศทางการของข้อมูลและการตัดสินใจที่ดีขึ้น ระบบสารสนเทศทางการบัญชีที่ถูกออกแบบมาอย่างดีนั้นจะช่วยเพิ่มคุณค่าให้กับองค์กร ช่วยในการจัดเตรียมสารสนเทศที่ถูกต้องภายในเวลาที่ต้องการ เช่น การกระจายสินค้าและระดับของสินค้าคงเหลือและความเหมาะสมของการสั่งซื้อวัตถุดิบ เป็นต้น และยังมีส่วนช่วยองค์กรในการสร้างกำไร สามารถทำให้ลูกค้าเข้าถึงข้อมูลสินค้าและระบบการส่งขายของบริษัทได้โดยตรง ซึ่งช่วยลดต้นทุนในกิจกรรมการขายและการตลาด ลดต้นทุนที่เกี่ยวกับลูกค้า ลดระยะเวลาในการสั่งซื้อ ทำให้ยอดขายและจำนวนลูกค้าเพิ่มขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้ประโยชน์

ผู้บริหาร ผู้บริหารฝ่ายบัญชี และฝ่ายบัญชีควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาระบบสารสนเทศทางการบัญชีลักษณะของธุรกิจและบริบทที่เปลี่ยนแปลงในปัจจุบันเพื่อให้มีข้อมูลทางการบัญชีมีความถูกต้องและครบถ้วน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 การพัฒนาระบบสารสนเทศทางการบัญชีในธุรกิจประเภทอื่นๆ เช่น ค้าปลีก อีคอมเมิร์ซ หรือฟินเทค เป็นต้น

2.2 การพัฒนาระบบสารสนเทศกลุ่มบริษัทที่มีขนาดใหญ่ขึ้น เช่น บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

กัญนิภรณ์ นิธิโรจน์นันท. (2561). แนวคิดเกี่ยวกับระบบสารสนเทศทางการบัญชี ใน *เอกสารประกอบการสอนวิชาการบัญชีชั้นกลาง 1 และระบบสารสนเทศทางการบัญชี หน่วยที่ 1* (น.48-49).

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

ไกรพิชญ์ ศิริพลธำรงฤทธิ์. (2565). *กระบวนการพัฒนาและวางระบบสารสนเทศทางการบัญชีให้ประสบความสำเร็จ: กรณีศึกษา ธุรกิจสตาร์ทอัพแห่งหนึ่ง* (รายงานการวิจัย). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ณัฐพร พันธุ์อุดม และคณะ. (2549). *แนวทางการควบคุมภายในที่ดี*. ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย.

เบญญาภา วงศ์กองแก้ว. (2565). *การควบคุมภายในตามกรอบแนวคิดของโคโซ (COSO) และการจัดการความเสี่ยงที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรหน่วยงานของรัฐในภาคเหนือตอนล่าง*. [การค้นคว้าอิสระบัญชีมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีปทุม].

มจรินทร์ แก้วหย่อง. (2550). *ความรู้ความสามารถทางการบัญชี ระบบสารสนเทศทางการบัญชีคุณภาพข้อมูลทางการบัญชี และสภาพแวดล้อมทางธุรกิจของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม]

ภริตา ชุ่นแข่งและเดชา โลงนสิริศิลป์. (2566). การพัฒนาระบบสารสนเทศทางการบัญชี กรณีศึกษา บริษัทสยาม พี.พี.ซี ออโตเมชั่น จำกัด ตำบลมะขามเตี้ย อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี. *ว.วิชาการ วิจัยและนวัตกรรม มสธ. (มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์)*. 2, 40-51.

พลพฐ ปิยวรรณ และ คณะ. (2559). *ระบบสารสนเทศทางการบัญชี (พิมพ์ครั้งที่ 2)*. วิทยพัฒน์.

ศุภพิชญาน์ บุญเกื้อ, กรรณิกา บัวทองเรือง และนุชนาท ทับครุฑ. (2559). *การพัฒนาระบบสารสนเทศทางการบัญชีอย่างง่ายกรณีศึกษา บ่อหินฟาร์มสเตย์ อำเภอสิเกา จังหวัดตรัง* (รายงานการวิจัย).

วิทยาลัยการโรงแรมและการท่องเที่ยวมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย.

สุนทรียา ไชยปัญหา และเกรียงไกร นามนัย. (2560). *การศึกษาเพื่อพัฒนาระบบสารสนเทศทางการบัญชีของธุรกิจ SMEs ในจังหวัดมหาสารคาม* (รายงานการวิจัย). มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

Alharasis, E. E. (2024). Evaluating AIS implementation to improve accounting information quality: the prospect in Jordanian family SMEs in the post-Covid-19 age. *Journal of Family Business Management*. 15(2), 317-345. <http://doi.org/10.1108/JFBM-08-2024-0194>